

CSONGRÁDI ÚJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth Lajos-tér 9. szám.
Postatakarékpénztári csekk számla: 15710.

Szerkesztő:
FORGÓ FERENC

ELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA: helyben 50 f.,
vidékre 70 f. Hirdetések milliméter soronként 5 f.,
szövegek közötti reklámhír és nyílttér sora 20 f.
— Állandó hirdetőinknek árengedmény. —

Karácsonyi visszapillantás

Irta: **Kállay Miklós** m. kir. földmivelésügyi miniszter

A földmivelésügyi minisztérium a magyar föld élet-halál küzdelmének a főhadiszállása. A termelés folyamatának és a termelésben résztvevő embernek a gondja egyaránt a földmivelésügyi tárcára hárul. Munkánk csak akkor lehet eredményes, ha kellő egységbe és harmóniába tudjuk összefoglalni a **kormányzati, közigazgatási, termeléspolitikai és szociális** teendőket. A minisztérium vezető tisztviselőiből áll az a vezérkar, mely a haditervet kidolgozza és a perifériákon küzdő, hatalmas seregeknek: a magyar föld válságtól sújtott népének, megadja az irányítást.

Ebben a munkában állandóan lépést kell tartani az étellel, mert minden megállás visszaesést jelent. Már pedig, az események soha olyan rohamléptekkel nem követték egymást, mint napjainkban, a technikai fejlődésnek és a gazdasági világválságnak lázas korszakában. A magyar gazda joggal tarthat arra számot, hogy mi, akik sorsát felelősséggel intézzük, a korszellem tempójához alkalmazkodjunk. A tegnapi mára elavulttá válik és a tegnapiéval, immár, mit sem tudunk kezdeni. A holnapnak kell dolgoznunk.

Ez a megállapítás, elsősorban a gazdaságpolitikai téren érvényes. A világpiacon folyton változik, a verseny élesedik, a piac igényei egyre nőnek, ebben a helyzetben a gazda maga nem tud eligazodni, az államhatalomtól várja az irányítást. Eladásra csak a kiváló minőségű áru számíthat. Az árukat tehát standardizálni és márkázni kell. A zsirnál, vajnál, paprikánál, gyógynövényeknél és magvaknál elért gyakorlati eredmények — ártóbblet és piachódítás — mutatják, hogy a márkázás útján helyesen indultunk el s ebben az irányban tovább kell haladnunk. Gondolok a lisztmárkázásra, a buza minőségi ellenértékére, valamint a sajt, méz, szőlő és egyéb gyümölcsfélések márkázására.

Még inkább visszatükrözik a jelen lázas körképét a külkereskedelmi kapcsolatok. Nincsen olyan, gazdaságilag, ránk nézve fontos ország, amellyel az év folyamán tárgyalnunk ne kellett volna, szerződés-kötés, megújítás, vagy módosítás végett. Elsősorban az idej rekord-buzafölösleg elhelyezése rótt ránk szinte emberfölötti munkatöbbletet. Igaz, hogy ezért csak hálások lehetünk a Gondviselésnek! De itt van például

az osztrák szerződés, amelyet már eleve úgy kötöttünk meg, hogy a két hónaponként összeülő vegyesbizottság a szerződés egyes pontjait állandóan módosíthassa, az élet változó igényeihez idomíthassa. Az osztrák tárgyalások egész éven át, ugyyszólván, állandóan tartottak.

Külkereskedelmi politikánk eredményesnek bizonyult; nemcsak kereskedelmi mérlegünk aktivitása mutatja ezt, hanem egyrészt a buzafölöslegek sikeres elhelyezése, másrészt azok az új utak, amelyeket egyes külföldi piacokon törtünk sikerült. Elég, ha az olasz és a svájci buzaszállításra, a török lószállításra, a német magexportra, vagy az angol vajexportra utalok.

Termeléspolitikai téren céltudatosan és óvatosan haladtunk előre, a mezőgazdaság átállítása felé. Erre a térerre tartozik a cukorrépa-termelés fokozása, a lenolajmag-, lenfonal- és kender-termelés fejlesztése, a ricinus-magtermelés meghonosítása és új gyümölcsösök telepítése. Ide tartozik a szőlőtermelésnek csemege szőlőtermelésre való átállítása is. Nem olyan szőlőt kell termelnünk, amilyenhez mi vagyunk szokva, hanem aminőt a külföldi piacokon szívesen fogyasztanak. A termeléspolitika állattenyésztési részében két momentumot említek: az egyik a borzderes fajta szarvasmarhának a köztenyésztésbe való bevezetése, a másik a mangalica-sertés tenyésztésanyag felfrissítése. Mert a külföldön csak a tiszta fajta nehéz zsirsertésnek van keletje, ez az a magyar specialitás, amiben verhetetlenek vagyunk.

Erdészetünkben, ami szintén egyik jelentős ága a termelésnek, a hazai tűzifatermelés védelme áll első helyen. E célból a tűzifa-behozatali szabályozására van szükség. Nagyfontosságú feladat az Alföld fásítása is, amit a mostoha viszonyok ellenére is, erélyesen folytatunk. Elkészültek az előmunkálatai a **fajelzárójog** rendezésének, ami lehetővé teszi az erdőbirtokosoknak a rövidlejáratu kölcsönök felvételét és így, az erdőnek megadja az olyannyira nélkülözött mozgékony hitelképességet.

A mai modern korban a kísérlet-ügynek és a szakoktatásnak döntő szerepe van a magyar gazda sorsában. Az idei év nagyjelentőségű eseménye a **növényvédelmi** szolgálat megszerzése volt. Az 1929. évi római nem-

zetközi növényvédelmi egyezmény szellemében rendeltem el ennek a szervezetnek felállítását. Kitünően bevált az új nagy növényvédelmi kutató intézet, mely szellemi közösségbe foglalta a rovarani, biochemiai és növénykórtani tevékenységet.

Nem helyes és főleg nem teljes agrárpolitika az, mely a termelés szervezése és védelme mellett elfelejtkezik **az emberről, aki termel**. Ideértve, a szó tágasabb értelmében, a mezőgazdasági cselédet és munkást is. De az igazi, nagy, nemzeti érték akkor alakul ki, ha a földet és gazdát egy sorsközösségbe hozzuk. Szociális feladataink három nagy csoportra oszlanak. **Az egyikbe tartoznak a mezőgazdasági munkahiány enyhítésére szolgáló intézkedések**. Terjedelmes vízimunkálatokat végeztünk az idén is, ami egyszerre kettős célt szolgál: munkát ad a magyar föld népének és megvédi a termelést a víz pusztításaitól. A tisztai emlékhajózás, amivel a legnagyobb magyar emlékének akartam hódolni, a közfigyelmet a vízi problémákra irányította és újra időszerűvé tette a Duna—Tisza-csatorna évszázados kérdését.

A szociális feladatokat másik köre **az inség pillanatnyi enyhítése**. Az éhes embernek kenyeret kell adni, ha munkát nem teremthetünk részére. Hála az inséggabona akciónak, jogos büszkeséggel mutathatok rá, hogy a **magyar falun** sem tavaly télen nem volt, sem idej télen **nem lesz éhez** ember. A társadalmi rend legszomorubb jelensége lenne a rekord-gabona-termés és a falusi nyomor türethetetlen ellentéte. Felelősségem tudatában ígérhetem, hogy ez nem fog bekövetkezni.

A mezőgazdasági szociálpolitika harmadik fejezete a **mezőgazdasági munkás jogi védelme**. A munkás méltó az ő bérére: ez az elv jut kifejezésre a gazdasági munkaszerződésen alapuló követelések fokozott biztosításáról szóló idej törvénycikkben, mely egyike a magyar Corpus Juris legszebb alkotásainak. A munkaközben balesetet szenvedő munkás sorsáról a Gazdasági Munkáspénztár gondoskodik. Ennek, a kiválóan vezetett intézetnek az anyagi egyensúlya, valóban megnyugtató kivétel az egész világnak csóddal küzdő, hasonló intézményeivel szemben.

Ebbe a gondolatkörbe tartozik még a gazdaadóságok rendezése. Méltán ismerték el pénzügyi mester-műnek a magyar kormány idevágó intézkedéseit a legszigorubb bírálók is.

A feladat nem volt könnyű: meg kellett menteni az eladósodott gazdát a végpusztulástól és épségben kellett tartani a föld hitelképességét. Nyugodt lélekkel állíthatjuk, hogy ezt az ellentétesnek látszó két célt elszegényedtet és válságtól gyötört viszonyunkban tökéletesebb szintézisbe nem lehetett volna, mint ahogy a kiadott rendeletekben történt. A védett birtok intézményével sikerült az adósságok hullámaiban fuldokló gazdát a holnapnak megmenteni.

Nem lehet célja ennek a cikknek, hogy mindarról számot adjon, ami egy éven keresztül, a magyar mezőgazdasággal és a magyar mezőgazda-

ságért történt. Csak egy kis vázlatot akartam itt adni a földmivélségi miniszter vállára nehezede felelősségről és a feladatoknak arról a sokaságáról, amit a mai keserves élet reánk ró. De ez a vázlat is meggyőzhet minden tárgyilagosan gondolkodó embert arról, hogy hanyatlás helyett fejlődést jelentett a magyar mezőgazdaságra nézve a válságos 1933-as esztendő. Nincs okunk és nincs jogunk a magyar föld sorsán kétségbeesni; lankadatlan köteleltségteljesítéssel, új tervekkel és új elhatározásokkal indulunk az 1934-es évnél amelynek, Isten segítségével, végre, mégis csak meg kell hoznia a boldogabb Karácsonyt!

Karácsony . . .

Írta: *Czvikovszky János*

Augustus római császár, aki „az emberi nem megváltójának” hívatta magát, nagyot nézett volna, ha valaki bekopogtatott volna aranypalotájába, megállt volna előtte s azt mondta volna, hogy éppen most született Zsidóország egy kis falujának, Betlehemnek egy ütöttkopott istállójában egy gyermek, aki nagyobb mint ő, akinek nevét millió és millió ajak fogja örömeiben s bánatában még akkor is suttozni, amikor az ő nevével egy-két megsárgultlapu könyvön kívül nem fog tudni senki.

Megszületett a gyermek. Egy hideg decemberi éjszakán. Éppen úgy hullott a hó a szürke felhőkből, mint ma; meleg tüzhelyek mellett éppúgy duruzsolt az életöröm, hideg tüzhelyek mellett a gond, mint ma; világvárosokban a pénzember éppúgy simogatta rettegő féltéssel pénzeszacskóját, mint ma; Libanoh cédrusai keményen állták a vad téli vihar rohamait s a Tisza fölött méltóságteljes vadludcsapatok húztak, mint ma . . .

Augustus, a halál ura, gyémántos serlegek között dözsölt s haragudott a borra, mely gyöngyözni mert előtte és a fényre, mely aranyzóbjának faláról vissza mert verődni — és az Élet ura, a rózsakacsós Kisdéd nem kapott szállást az emberek között . . . a föld nem adott egy talpalatnyi tiszta helyet neki, hogy picit rózsás lábacskájával realépjén. Születése előtt s azóta is

minden ember, akár tudatosan, akár öntudatlanul, utána vágyik, őt keresi tapogatózó lélekkarjaival, őt várja a megnevezhetetlen sejtések adventi — urváro — óráiban s mégis a nagy pillanatban, a világtörténelem középpontjában — hisz az Ő születése az időszámítás kezdete — nem volt senki, aki pólyát vagy akár rongyot melegített volna számára „És az Ige testté lön . . .” egy istálló bardolatlan jászolában. Hiába ábrázolják a művészek 2000 év távlatából az Ő születésének helyét hangulatos nyári laknak, hiába adnak a Szűzanyára és Szent Józsefekre puhán és fényesen omló gyapjuköppönyeget, hiába varázsolják a szalmán fekvő kisdéd arcára az angyali muzsikában kigyuló öröm sugárzását, . . . hiába . . . mindez nem változtat a valóságban: az istálló megmarad áporodottságu trágyás odunak, melynek brokátja a piszkoz pókhálófűtők szövevényes tömegei; hiába lebegnek angyalseregek glóriás ajkakkal a barlang bejáratánál, a denevér csak ott függ a kisdéd feje fölött a repedezett gerendán s a csillag ott ring a mennyebolton a barlang feletti s hirdeti, hogy ez az éj nem közönséges éj, de fénye nem tudja eltüntetni a kicsi gyermek és Édesanyja kezének didergő kékségét . . .

Ki vagy Te kicsi gyermek? Ki vagy Te ártatlan vándor, ki vagy Te kis számkiveit, aki egy piszkoz idegen istállóban

jöttél a világra, akinek bölcsőjében nem tett az élet és a gondviselés mást, csak egy marék zuzmarás szalmát; ki vagy Te világ koldusa, akinek egy hamvasszűzies testen kívül másod sincs kerek e világon? . . . és ma megkondul a világ minden harangja a dómok égbeszökő tornyaiban és egyszerű kis tanyai haranglábakon s meglobban minden oltáron a gyertyák fénye s szalónok párnás kényelmében s földes szobák egyszerű őszinteségében utat tör magának egy boldog, meleg, életerős melódia:

Krisztus Jézus született! Örvendezzünk!

És ezt a dalt nem lehet nem hallani!

Ezt a dalt nem lehet nem énekelni! Hiába dalol forradalmi nótát a moszkvai őrszobában elkeseredett ajkkal a vöröskatoná, hiába próbálja narkotizálni magát a hitetlen; ma senki se tud hazudni: a lélek mélyén valami nem akar lecsendesedni, szavakat keres, dalolni akar s minden lélekben megszületik a lélek igazi áriája, a boldogság igazi himnusza: •

Krisztus Jézus született! Örvendezzünk!

*

Ma este millió kis fény fog kigyulni a fenyők ágain és sok millió lélekben fog megszületni az első karácsony csendes boldogsága. A tavasz nem tud oly szép virágot fakasztani, mint amelyenket a Jézuska jöttét jelentő csengetyűsző fakaszt a gyermekek arcán. A mennyországba emberi szem nem láthat, de ha van sugár, mely onnan kiszűrődhet, hát az bizonyára ma este lopakodik a gyermekszemeket át. Csilingeljenek csak ezüstsávu gyermekkacajok, lobogjatok csak gyertyácskák; ha egész évben nem is, de ma mosolyogjunk emberek, hisz Krisztus Jézus született! Örvendezzünk! Ne lássuk meg az istálló rongyos elhanyagoltságát: rongyos lett ma az Őr, hogy minket tiszta lélekruhával lásson el; kicsiny lett ma az Őr, hogy naggyá legyenek az emberek; szegény lett ma az Őr, hogy gazdagok legyünk mi; hontalan vándor lett ma az Őr, hogy örök hazát szerezzen nekünk . . .

Te kellesz nekünk Jézus Urunk! Te hiányoztál nekünk akkor is, amikor azt gondoltuk, hogy kevés a vagyonunk; amikor melege, szépsége, illatra, fényre vágyunk. Teutanad óhajt a lelkünk! Ne kerülj el minket Te kicsi, Te édes, Te gyűgőgő, Te didergő, Te hontalan Hatalmasság; szórd parányi kacsoóddal áldásodat, tápláid mosolyoddal a szeretet tüzeit ebben a zuzmarás világban, mert kell nekünk a meleg, kell

BUDAPESTI LEVÉL

A országgyűlési muzeum

Budapest új szellemi kincsével lett gazdagabb, a parlamenti muzeummal. Az Országháznak XVII. számú kapuján át jutunk oda s az új muzeum naponként 9—2 ig díjtalanul tekinthető meg. A tizennégy szobában elhelyezett gazdag anyagból főleg az alábbiak ragadják meg a látogatók figyelmét.

Az első szobában a honfoglalás és a mohácsi vész közti időben tartott 27 országgyűlés térképét látjuk. Itt van Werbőczy szobra és tripartitumának (a legrégebb törvénykönyvnek) egy eredeti példánya, továbbá Dudits Ándor festménye II. Endréről, amint az aranybullát kihirdeti.

A következő terem a kuruc korszaké. II. Rákóczi Ferenc és neje, meg Bercsényi képei tűnnek leginkább szemünkbe. Egy festményen az Onódi, egy másikon a tordai országgyűlést látjuk ábrázolva. Itt van képeken az erdélyi országgyűlések története is. Az emléktárgyak közül érdekes Teleky Mihály aranyból készült násztányérja s Rákóczi György, meg Apafy Mihály sajátkezűleg írt naplója.

A harmadik helyiségben már Habsburg-emlékeket látunk. Az uralkodók közül különösen Mária Teréziának van sok képe. Itt láthatjuk a legrégebb pesti magyar ujság, a Hazai Tudósítások egy 1806-ban megjelent példányát. Ki van állítva a Habsburg-ház

női örökösödését biztosító pragmatica sanctio eredeti példánya III. Károly saját kezű aláírásával. A következő terem Kossuth turini szobája ugyanazokkal a butorokkal és egyéb tárgyakkal, amiket a nagy számú utolsó éveiben használt. Temérdek szalag díszíti a falakat Kossuth temetésének és szobra leplezésének koszorúiról. A sok emlék közül különösen érdekes ravatalának fényképe, newyorki szobrának kicsinyített másolata és egy 48-as Kossuth zászló.

Egy másik terembe lépve Kossuth pénzügyminiszteri iróasztalát, iróállványát és egyéb használati tárgyait is láthatjuk.

A reformkor emlékeit tartalmazó tárgyak közül feltűnő Raskovics Ignácnak az egyik egész falat beborító nagy képe az erdélyi unió kimondásáról, továbbá érdekesek Széchenyi munkáinak első kiadású példányai, József nádor szobra és képe s az első magyar minisztérium minisztereinek bársonyszékéi és a 48-as szabad sajtó első termékei. A folyosón meghatva áll meg mindenki a hősi halált halt Déry Zoltánnak a harctérről hazahozott sirkeresztje előtt.

A következő teremben van Kossuthnak az a fekete diszmagyarja, amelyben Debrecenben a Habsburg-ház detronizálását kihirdette. A sok komoly emlék közt vidám oázis a képviselőkről készített számos karikatúra, melyek között egy volt csongrádi képviselő is ábrázolva van: Greskovics József. A tréfás tárgyak közé tartozik még egy u. n. választási és házfelosztási bunkosbot. A folyosón van felállítva az a díszhintó, amit a milléniumkor Szilágyi Dezső, Károly király

koronázásakor pedig az alsó és felsőház elnöke használt.

Nagyon érdekes Deák Ferenc szobája. Látható ügyvédi diplomája, képviselőházi széke, Erzsébet királynénak egy hozzá intézett sajátkezű levele, a kiegyezést előkészítő híres husvéti cikke és ezt létrehozó felirati javaslatának eredeti példánya, több használati tárgya, köztük az a karosszék, amelyben 1876-ban meghalt.

A Tisza Kálmán-teremben az ő képén, emléktárgyain, kitüntetésein kívül különösen érdekes egy pohárgyűjtemény a Tisza-kabinet egyes tagjainak képeivel, akik azokat a poharakat összejöveleik alkalmával használták. Itt vannak Baross Gábor emléktárgyai is és egy régi választási urna a szavazásra használt golyókkal.

Az utolsó teremben már Tisza István emléktárgyai vannak: egyetemi jegyzetei, őt egy háborus fedezékben ábrázoló képe, miniszterelnöksége idején az ülésteremben letört butordarabok stb. Itt van a nemzeti tanács egy jegyzőkönyve a tanács tagjainak eredeti aláírásával, Károlyi Mihály cigarettatárcája s az egyetlen királyi kézirat, mely nem került felolvasásra (1906-ból egy házfelosztásról.) Itt van Jókai órája, utoljára használt írotolla és kezének gipszmásolata.

Apponyinak és Klebelsbergnek terme most van rendezés alatt.

Csak a legszembevetőbb tárgyakat soroltuk fel, de így is láthatjuk, hogy az országgyűlési muzeumot érdemes megtekinteni.

(P)

nekünk a stílus, melyet Te mutattál nekünk ezen az éjszakán.

Jer kicsi Jézus! Vár a lelkünk, hiv a szívünk; röppenj be minden ablakon palotába, kunyhóba; töröld le a szegény özvegy könnyeit, vigasztald meg az árvát, üzd le homlokunkról a gondot; telepedj a mozdonyvezető karjára, mikor keményen fogja az indító-emeltyűt s szemét belefurja a szent este sötétjébe; simítsd végig puha keziddel a rendőr hideg arcát, aki arra vigyáz a hideg éjszakában, hogy az emberek boldogságát ne zavarja senki; csilingeljen hangod a torony tűzoltójának fülében is, hogy legalább ma, születésed ünnepén, legyünk egyek a Te áldott nevedben — boldog szeretetben.

Olvasson Csongrádi Ujságot!

A kis Jézus várása

Ne féljete, mert tűnik már az éj!
S ha a nap egyszer még nyugodni tér:
Utána már nem lesz több éjszaka,
Mert földre száll az angyalok kara
S elzengi az első szent „Glóriát”
És béke száll az egész földön át.

A fényes csillag hogyha megjelent
Csendes jászolodnál dicső Betlehem,
S ha a világba szétrepül a fény:
Ott marad mindég éjjelünk egén;
Nem megy nyugodni többé már a nap,
Sugárai örökre játszanak
S rezegnek ott bent néma hűrokon,
S ha egy húr ott egy sugárral rokon:
Rivalgó hangba összecsengenek
A földreszállt Szív s az emberszívek.

Közelg már, ámde nincs még itt az éj,
Melyből világnak fénye, üdve kél,
De lelkünk vágya már eléje száll,
Mint ősszel a költöző kis madár
Elszáll borongós nagy vizek felett,
Ahol tavasz van s örök kikelet...

Repül lelkünk feléd, kis Betlehem,
Ki nem fogadod Őket melegen,
De a csillag fölötted csak leszáll,
Hogy hódoljon a jászol zsámolyán.
Te égi csillag! fényes glória!
Ki onnan jössz, hol nincsen éjszaka,
A szent Igét nekünk is hirdeted:
Hogy várhatjuk az égi Kisdedet.
Nem győzzük várni! Szívünk nem marad,
Nem tudja várni azt a Sugarat,
Nem győzi várni a kelő Napot,
Mikor majd minden fényesen ragyog.
Lelkünk lerázza földi köntösét
S a vágy szárnyán úgy repül Feléd,
Mint szép fehér galamb — szerelmesen,
Téged keresve földi téreken
S téged imádvá; és reád mosolyog,
S Te — százzorozva ez édes mosolyt —
Visszamosolygasz; s az egész világ
Megérzi a Te szíved mosolyát,
Meghallja az első szent dobbanást,
Amely elüzi az örök halált.

Sebők János.

A régi okmány pecsétje

annak valódiságát bizonyítja.

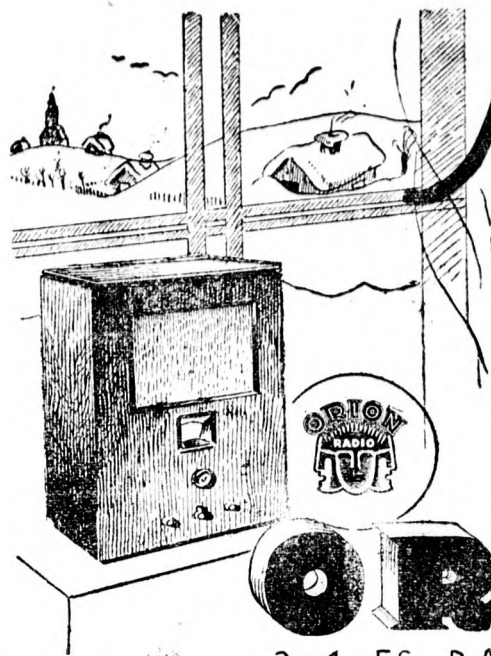
ASPIRIN-tabletták

is magukon viselik valódiságuk jelét: a Bayer-keresztet.

Meghülés első jeleinél és tájdmaknál ASPIRIN-TABI.ETTÁK

Gyógyszertárban kapható!

Wines elzárva a világtól.

a nagy havazások idején sem, ha 7331-es Orion rádiójavan, mert minden fontosabb hírről, avilágeseeményeiről állandóan tájékoztatja. Azonfelül zenével, előadásokkal szórakoztatja az egész családot. A 3+1 lámpás 7331-es Orion Band-Pass Európavevő, dinamikus hangszóróval és minden kényelmet nyújtó technikai újítással van felszerelve.

ORION 7331

3+1-ES BAND-PASS EURÓPA VEVŐ

Orion készüléket készséggel bemutatja lakásán a helybeli bizományos: özv. Régnér Zsigmondné varrógép-, kerékpár-, villamossági üzlete — Szentháromság-tér 8. szám alatt —

Burkolt sajtótámadás az iparhatóság ellen a temetkezési díjak kapcsán

Illetékes helyen erélyesen visszautasítanak minden inszINUÁCIÓT

Napokkal ezelőtt egy naponta megjelenő helyi nyomdatermekben cikk látott napvilágot, amely az itteni temetkezési vállalatok temetési díjszabását teszi — állítólag közérdekűből — kritika tárgyává. A cikk az itteni temetkezési díjakat összehasonlítja a kecskemétiéivel, arra a vakmerő megállapításra jut, hogy Csongrádon a temetkezés a kecskemétiéknél négyszeresére kerül. Ezt az állítást adatokkal próbálja alátámasztani és állítólagos közérdek hangoztatása mellett burkolt formában olyan állításokat próbál a köz tudatba átvinni, amelyek ha helytállónak, furcsa fényt vetnének Csongrád megyei város iparhatóságára is. A kérdéses lap maga is éreztette állításainak fonákságát és ennek megfelelően néhány nappal később, meglehetősen eldugott helyen — a cikk az első oldalon ökölnyi címmel jelent meg — kijelenti, hogy ő az iparhatóságról semmit sem állított.

A magunk részéről a kérdésnek csak az iparhatóságot érintő részével kívánunk foglalkozni a csongrádi közvélemény előtt, miután az üzleti jóhírnevükben súlyosan megsértett csongrádi temetkezési vállalkozóknak ugyanis módjukban lesz magukat a nyilvánosság előtt tisztázni és az arra egyedül illetékes helyen elégtételt szerezni. A közvélemény előtt azonban nem hallgathatjuk el a csongrádi iparhatóságot burkoltan ért súlyos, méltánytalan és meg nem érdemelt támadást, amely átlátszó tendenciájával kínos megütökzést és felháborodást keltett a csongrádi közvéleményben.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy az iparhatóságot — ellentétben azzal, amit a lap a helyreigazításnak szánt hírcsékében a legtermészetesebb hangon enunciól — valóban burkolt támadás érte. A keresk. miniszter ugyanis a 110.669/1932. sz. rendeletével elrendelte, hogy a temetkezési cikkekért és szolgáltatásért felszámítható díjak iparhatóságilag legyenek megállapítva. Amikor tehát a cikk azt állítja, hogy a helybeli temetkezési vállalkozók 400 százalékos haszonnal dolgoznak más városokhoz viszonyítva, ezért közvetve az iparhatóságot teszi a közvélemény előtt felelőssé, miután a vállalkozók a megállapított árnál magasabb díjat nem kérhetnek. Az az állítása tehát, hogy az iparhatóságról semmit sem állított a kérdéses cikkben, csak annyiban igaz, hogy — talán a következményektől való féltelmében — nyíltan valóban nem állított semmit, de gondosan elkendőzve a cikk éle az iparhatóság ellen is irányul.

A közvélemény félrevezetését megakadályozandó, a legilletékesebb helyen kijelen-

tették, hogy az iparhatóság a kérdésben a a törvényes rendelkezéseknek legszigorubb szemmel tartásával járt el és az az állítás, hogy a négyszeres haszon huzása a temetkezési vállalkozók részéről iparhatósági asszisztenciával történt volna, — jöjjön bármely helyről — nevésséges és abszurd. A díjszabást az iparhatóság a szegedi ker. és iparkamara és érdekképviselő szakvéleménye alapján azt a vármegye alispánja 2648—1. alisp/1933. sz. alatt tudomásul vette. Az érdekképviselő szakvéleménye, a bemutatott számlák alapján nyert tehát megállapítást a temetkezési díjszabás, amely a vállalkozóknak a kiadások levonása után a tisztes üzleti haszonon fölüli jövedelmet nem biztosít. A 400 százalékos haszon tehát a mesék világába tartozik.

Arra a kérdésünkre, hogy a kecskeméti díjszabás valóban negyedrésze-e a csongrádi-nak, illetékes helyen a következő felvilágosítást adták.

— A hivatalos kecskeméti díjszabás a jelen pillanatban kezeink között van és abból kétségen felül megállapítható, hogy a díjszabás nagyjából azonos a csongrádival. Nagyobb eltérés alig van, az elsőosztályu temetés ára például ott is 300 P, míg az ötödösztályu temetés nálunk 7 pengővel olcsóbb. A szegényebb néposztály szempontjából tehát a mi díjszabásunk még szociálisabb. A mellékszolgáltatások pedig jóval olcsóbbak Csongrádon. A kezeink között levő többi adatokból világos, hogy a csongrádi díjszabás egyetlen környékbeli város díjszabásától sem tér el lényegesen, sőt a legtöbbnél olcsóbb.

Arra a kérdésünkre, hogy a cikkben közölt kecskeméti díjszabás a valóságnak megfelel-e, a következő választ nyertük.

— A kérdésnek ez a része az iparhatóságra nem tartozik. Az iparhatóság által megállapított díjnál olcsóbban végezni a temetést mindenkinek jogában áll s hogy ez Kecskeméten hogyan történik, az iparhatóságot nem érdekli. Az iparhatóság azonban leszögezi azt, hogy a maga részéről minden burkoltan gyanúsító inszINUÁCIÓT a leg-erélyesebben visszautasít és hogy eljárását eddig is a fennálló törvényes rendelkezések és a lakosság érdekeinek minden más szempontot kikapcsoló szemelöttartása irányították és fogják ezentúl is irányítani.

Eredményesen csak a régiebb, nivósabb, mindenkit érdeklő lapban, a Csongrádi Ujságban hirdethet!

A csongrádi kir. járásbírósaág ügybeosztása az 1934. évre

Forgó Ferenc, a csongrádi kir. járásbírósaág elnöke most tette közzé a járásbírósaág jövő évi ügybeosztását, amely a jövő év január 1-én lép életbe és a csongrádi közönség számára több igen fontos tudnivalót tartalmaz.

Az elnöki ügyek és közp. intézkedések.

I. Forgó Ferenc kir. járásbírósaági elnök ügykörébe tartoznak:

1. Elnöki ügyek.
2. Pénzkezelés.
3. A Jüsz. 38. §. 1., 2., 3., 4., 5. és 7. pontjában körülírt intézkedések.

Tömegnap.

4. Vagyonátruházási ügyekről szóló 1920. XXXIV. t.-c. 1. és 63. §-a alá eső intézkedések.

5. 73.000/1928. I. M. rend. 3. §-ában előirt teendők teljesítése.

II. Dr. Boér Jenő II. fiz. cs. j. kir. járásbíró ügykörébe tartoznak:

1. Polgári ügyekre vonatkozó megkeresések elintézése. (Jüsz. 38. §. 8. p.)

III. Dr. Kisfaludy István kir. járásbíró ügykörébe tartoznak:

1. Büntügyekben a megkeresések teljesítése. (Jüsz. 38. §. 8. pont.)

Polgári peres ügyek.

I. Forgó Ferenc kir. járásbírósaági elnök ügykörébe tartoznak:

1. A külön intézkedést igénylő polgári peres, lakbérleti ügyek, mezőgazdasági, házszókbérleti ügyek és munkaügyi perek érdemleges tárgyalása.

Tárgyalási napok: Hétfő, szerda, szombat.

Büntügyek.

II. Dr. Kisfaludy István kir. járásbíró ügykörébe tartoznak:

1. Büntügyek.

2. A büntvizsgálati ügyek.

Tárgyalási napok: Szerda és szombat.

Polgári nem peres ügyek.

I. Forgó Ferenc kir. járásbírósaági elnök ügykörébe tartozik:

1. Hagyatéki ügyek.

2. Okirat megsemmisítése.

3. Törvénytelen gyermek atyai elismerésének megállapítására irányuló ügyek.

II. Dr. Kisfaludy István kir. járásbíró ügykörébe tartozik:

1. Végrehajtási ügyek.

Tárgyalási nap: Kedd.

Telekkönyvi ügyek.

Dr. Boér Jenő II. fiz. cs. j. kir. járásbíró ügykörébe tartozik:

1. A telekkönyvi beadványok elintézése.

2. A telekkönyvi iroda feletti közvetlen felügyelet (Jüsz. 2. §. 8. pont).

Tárgyalási nap: Szerda és szombat.

A szóbeli kereseteket és kérelmeket polgári ügyekben, valamint a büntető feljelentéseket Dr. Boér Jenő II. fiz. cs. j. kir. járásbíró foglalja jegyzőkönyvbe a hét pénteki napján délelőtt 9—11 óráig, a záros határidőhöz kötött előterjesztéseket azonban a hétköznapok bármelyikén a hivatalos órák alatt, a folyamatban levő ügyekre vonatkozó kérelmeket és bejelentéseket pedig annál a bírónál előterjeszteni, aki az ügyben eljár.

Rendes törvényt napot (Jüsz. 2. §. 3. p. és a Pp. 146. Pp. 87. §.) minden pénteken délelőtt 9—11 óráig dr. Boér Jenő II. f. cs. j. kir. járásbíró tart.

Az ítéletek jegyzékét (Jüsz. 2. §. 4. p. Pp. 404. §.) polgári perekben minden héten a pénteki napon függesztik ki a bírósági iroda melletti hirdető táblán.

A végrehajtási cselekményeket Szentmihályi András bírósági végrehajtó (lakása Kossuth-tér 9 szám) teljesíti, akadályoztatása esetén a bíróság elnöke által kijelölt tisztviselő.

A lajstrom és mutató adatairól köznapokon délelőtt 9—11 óráig adnak értesítést, a kezelő könyvekből az értesítésadás, valamint az iratok megtekintése köznapokonként 9—10 óráig, kedd és pénteki napon 9—11 óráig eszközölhetők, büntügyekben azonban a jogosultak az iratokat a Jüsz. 97 §-ában meghatározott feltételek mellett köznapokon délelőtt 9—12 óráig megtekinthetik és ügyeikről értesítést nyerhetnek.

Tudakozóval a fentebbjelzett időn kívül csak még egyórán át lehet kapni értesítést és az irat megtekintésére vagy lemásolására engedélyt a tudakozódólapnak 40 fillér az ára. Tudakozódólap egyszerre nagyobb számban is a telekkönyvi irodában Cserényi Ferenc telekkönyvvezetőnél kapható. A fél értesítést írásban posta útján csak akkor kívánhat, ha a megfelelő postabélyeget a tudakozódólap harmadik részére előzetesen felragasztotta.

Telefon útján értesítést adni nem lehet. Telekkönyvi ügyekre vonatkozó hirdetési és egyéb díjakat, valamint a telekkönyvi másolatok hitelesítéséhez szükséges bélyeget Cserényi Ferenc telekkönyvvezető veszi át.

A telekkönyvi iktató az iktatókönyv és mutatókönyv adatairól köznapokon délelőtt 9—11 óráig ad értesítést.

A telekkönyvi iroda és a telekkönyvtár a felek részére köznapokon délelőtt 10—12 óráig áll nyitva, ezen idő után még egy órahosszáig a telekkönyvek megtekintésének tudakozódólap alapján van helye, egy tudakozódólap alapján csak egy telekkönyvi betét, illetőleg térképszelvényt, részletlajstromot, vagy betűsoros névjegyzéket lehet megtekinteni. A délelött 10—12 óra között kiadott telekkönyvi betéteket vagy más okmányt a meghatározott idő leteltékor a tudakozódólap bemutatása nélkül is a fénél kell hagyni a megtekintés befejeztéig.

A telekkönyvek tartalmáról írásban (tudakozódólapon) értesítést adni nem szabad.

Decemberben kidühöngi magát a tél és januárban napsugárban fogunk sütkezéreni, jósolja egy pécsi egyetemi tanár

Hankó Márton pécsi egyetemi tanár komoly, tudományos módszerek alkalmazásával a bolygók és a csillagok állásából igyekszik megállapítani az időjárás várható változásait. A tudós professzor nem jósol, hanem következtet, rendszert lát az időjárás szeszélyeiben is, amelyekről kideríti, hogy okszerű eredmények, melyek kissé fáradságos számításokkal előre leszőgezhetők. Elmélete szerint december 30 és január 6 ika között újból nagy hideg és pusztító viharok egész sorozata fog fellépni, aminő csak igen ritkán szokott előfordulni. A kritikus idő lezajlása után hirtelen megenyhül az idő s kellemes januári napsugárban lesz módunk sütkezéreni.

Záróra az ünnepek alatt

A hármas, illetve a kettős ünnepek alatt a zárórákra vonatkozólag miniszteri rendelet jelent meg, amelyek rendelkezéseit az alábbiakban összefoglalva hozzuk a közönség tudomására.

F. évi december 24-ére és 31-ére eső vasárnapokon a borbély-fodrász stb. üzletek az ország egész területén 7-től, december 24-én este 7-ig, december 31-én pedig este 8-ig nyitva tarthatók, december 25-ére és 1934. január 1-ére eső hétfői napokon egész napon át zárva maradnak.

Nyílt árusítási üzletek december 24-én 7-től este 6-ig, az élővirágot árusító üzletek este 7-ig tarthatók nyitva. December 31-én a tulnyomóan élelmiszerek árusítására berendezett nyílt árusítási üzletek 7-től este 6-ig, az élővirágot árusító üzletek 7-től este 7-ig nyitva tarthatók. Az egyéb nyílt árusítási üzletek nyitvatartása tekintetében az általános rendelkezések az irányadók.

A huszár vasárnapi munkaszünetét szabályozó általános rendelkezések f. évi december 24-én is irányadók. December 31-én huszeműek 7-től este 5-ig árusíthatók. Halféléket, élő és leölt baromfi 24 és 31-én 7-től este 6-ig szabad forgalomba hozni.

Az utcákon és tereken az árusítási szokott cikkek ha csak a vonatkozó rendelkezések hosszabb időtartamot nem állapítanak meg, 24 és 31-én a nyílt árusítási üzletekre nézve megállapított időtartam alatt árusíthatók.

Égetett szeszitalok forgalombahozatalára berendezett nyílt árusítási üzletekből azok nyitvatartásának tartama alatt kivételesen égetett szeszitalokat is szabad árusítani kizáróan zárt edényekben és csak az üzlethelyiségen kívül való fogyasztásra. December 31-én a nyilvános étkező (vendéglő, kávéház, kocsma, cukrászda) és szórakozó helyiségekben égetett szeszitalokat este 8-tól ezen helyiségekre nézve megállapított záróráig kizárólag helyben való fogyasztásra szabad kiszolgálni.

Kizárólagos dohányárudák december 31-én este 8 órán tul is nyitva tarthatók.

December 24-én a sütőiparban az összes munkák a köznapokra megállapított időpontnál 2 órával kezdhetők meg és déli 12-ig végezhetők. Ezen időponton tul kizárólag a közönség által sütés céljából a sütőiparhoz vitt tésztaeműek és hufélék kísütése d. u. 4-ig végezhető azzal a korlátozással, hogy e munkák elvégzésére a sütőiparos ha állandóan 8 vagy annál több segédet foglalkoztat legfeljebb 2, egyébként pedig legfeljebb 1 erre a munkára önként vállalkozó alkalmazottat foglalkoztathat. December 31-én az összes munkák a köznapokra megállapított időponttól déli 12-ig végezhetők. Ezen rendelet alapján a köznapokra nézve megállapított időpontnál korábban és 10—12, illetve délután 4 óra között teljesített munkát a sütőiparos a megállapított készpénzbeli munkabérenél legalább 50 százalékkal magasabban köteles díjazni. 24-én 31-én az árúk házhoz szállítása este 6-ig végezhető.

Csongrádi piaci árak.

1933. december 22.

Tiszta buza* 1 mm.	6.80 F
Rozs*	3.40
Árpa	5.30
Zab	5.80
Köles	5.—
Bab	9.—
Kukorica	5.50
Csov. kukor.	4.50
*Boletta 3 P.	
Félbarna kenyér kgr.	—20
Rozskenyér	—18
Nullásliszt	—30
Főzőliszt	—27
Kenyérliszt	—24
Rozsliszt	—20
Hizott lud	0.80
Hizott kacsa	0.70
Tyuk	0.70
Csirke	0.60—65
Pulyka kgr.	0.60—0.70
Tojás darabja	0.08
Marhahus	0.90
Juhhus	1.—
Sertéshus	1.20
Olvasztott zsir	1.40
Háj	1.30
Szalonna	1.20

Kamatmentesen leh törleszteni az adóhátralékokat

A kormány pénteken tjesztette a 33-as bizottság elé az együttesen kezadódó hátralékok fizetés adandó kedvezmények és közadók behajtásával kapcsolatos rendelkezések szóló rendeletét, amely szerint mindazok az adózók akiknek az 1933. évi helybitett együttesen kezelt adó-előírása a 250 pengő nem haladja meg, abba kedvezményben részesülnek hogy az 1933. évi december 31-én fennálló adótozásukat külön kérelem terjesztése nélkül öt év kamatmentesen törleszthetik.

Azoknak az adózók akiknél az 1933. évi helybitett előírás összege a pengőt meghaladja, az a hivatal, azoknak az adónak pedig, akiknél az 1933. évi helybitett előírás összege az 1000 pengőt meghaladja, a pénzügyigazságság indokolt esetekben 6 százalékos késedelmi mat mellett legfeljebb ömervü kedvezményeket engedélyezhet, mint a pengőnél kisebb adóva rótnak biztosít.

Az a hátralékos, aki tési kedvezmény feltétel nem tesz eleget, részlete és kamatkedvezmvaló jogát elveszti és az egész tartozást azbe kell hajtani.

MOZAIK

szőnyeg 40 fillér kapható méterenként. A SZILBER-FÉL KÖNYVKERESKEDE

Összeállították a jövő évi virilisek névjegyzékét

A városi képviselőtestület viriliszjogu tagjainak névsorát a kiküldött bizottság a jövő évi virilisek most állította össze. A jövő évben a legtöbb adófizetés jogán tagjai lesznek a képviselőtestületnek: Lukacsovic Ernő, dr. Hódos Imréné, Greskovics József, vitéz Hajdu Mihály, Czajlik László, dr. Tóth Dömötör, dr. Viday Sándor, Forgó G. József, dr. Kiss Zoltán, dr. Boér Jakabné, dr. Kalmár Zoltán, dr. Sági János, dr. Bozó Andor, özv. Cseh Pálné, Greskovics István, Boda Márton, Szabó István, özv. Forgó Tamásné, Gyánti Pál, vitéz Oláh Mihály, Szedlacsek István, Forgó Ferenc, dr. Szőke Jenő, özv. Draskovics Dezsőné, Bartók István, dr. Schopper József, dr. Rásonyi Papp Pál, Deák Imre, Kámpfner Vilmos, Kohn Mór, dr. Szarka Ödön, Máté Ferenc, Kaszanitzky Gyula, Blázsik Mihály.

Póttagok lesznek: Tekulics Sándor, dr. Gálffy Endre, Tenyeri Mihály, dr. Gulyás Lajos, Szőke Pál, Bergl Zsigmond, Gömör János, dr. Sági Pál, Berkes István, Forgó Mátás, Sági János, Ausländer Jenő, dr. Dékány Béla, dr. Grósz Arnold, Bodor György, Hatvani János, dr. Máthé Ferenc.

JELENTKEZZENEK

azonnal azon nők, férfiak, esetleg családok, akik lakóhelyeiken állandó természetű összeírás, elárúsítói, vagy ellenőri munkálatokat, — megfelelő havi fizetés ellenében, — vállalni akarnak Ajánlathoz, nyomtatott utbaigazításokért, kettő darab kettő filléres bélyeg küldendő be. Szeged, főpostafiók 155.

**Már december 29-én
H U Z Á S!
Itt az utolsó pillanat!
VEGVEN
ÁLLAMSORSJEGYET!!!
Huzás december 29-én
délután 3 órakor
Szalay-utca 10—12. Alagsor.
December 29-én délig
még kapható sorsjegy.
Próbáljon szerencsét!**

annyira állami feladat, akár az utépités. Közvetlen rentabilitásra számítani nem lehet. A csatorna el fogja tartani önmagát. A fenntartás és karbantartás költségeit meghozza. Amortizációja azonban csak az általános gazdasági hasznán keresztül várható.

A minisztérium ezeket a megállapításait gazdag adatgyűjtéssel támasztja alá. Kiszámítja, hogy az érintett vidékek nyugatfelé irányuló, főként szemestermény-exportjából, közel 1.5 millió tonna esze a csatorna forgalmára. A nyugatról keletre induló áruforgalomból pedig további kerekben 500.000 tonna haladna át az új csatornán.

Az így megállapított 2 millió tonnás forgalom révén a gazdasági élet javára a fuvardíjmegettakarítás révén eső általános gazdasági haszon, pontos számítások szerint, 12 millió pengőre tehető. Az ország összgazdasága szempontjából tehát a csatorna-építésbe beruházandó 90 millió pengő 13.5 százalékkal kamatozna.

A csatornának mint közutnak közvetlen haszna a peagból, vagyis abból az illetékből adódna, amelyet a csatornán áthaladó áru kilométertonnánként fizet. Ennek összegét a tervezet kilométertonnánként 1 fillérrel veszi fel és így kiszámítja, hogy a Duna—Tisza-csatorna közvetlen jövedelme már az első években is 2—2.2 millió pengőre tehető. Ez az összeg — mint mondtuk — bőségesen fedezné a fenntartás költségét. Az amortizációra viszont természetesen nem elegendő.

A csatorna gazdaságosságának mérlegelésénél figyelembe kell azonban venni azt is, hogy a csatornaépítés — mint ahogyan ezt *Kállay* miniszter ismételt hangsúlyozta — csak része annak a szerves munkának, amelynek célja az egész Felső-Tisza, a Bodrog, a Hernád, a Sajó, a Zagyva, a Körös és Berettyó, valamint végül a Maros továbbmenő hajózhatóvá tétele. Csatlakozna ehhez a tervhez a Hortobágy-csatorna építése is, úgyhogy későbbi időpontban a többszöröse bővülne

az a terület és vízihálózat, amely a Duna—Tisza-csatorna gazdasági hátterét adja.

Egybevetve a tervezet elgondolásait, meg kell állapítani annyit, hogy annak megvalósítása és továbbmenő részleteinek kiépítése új korszakot nyitna Csonkamagyarország gazdasági szempontból ma leghátrányosabb helyzetben levő, a faj és a nemzet erőforrásai szempontjából pedig talán éppen legfontosabb Tiszavidék területei számára. A terv ezért nemcsak nemzetgazdasági szempontból, hanem a magyar faj ősi erejének céltudatos istápolása érdekében is hasznos és nemzetépítő kezdeményezés.

A leventék karácsonya

Csongrád megyei város testnevelési bizottsága ma, vasárnap d. e. 1/4 12 órakor a központi elemi iskolában a testvéri szeretet és összetartás ápolására a leventék részére karácsonyi ünnepélyt rendez.

Piroska János dr. polgármester, mint a bizottság elnöke a levente-intézmény összes barátait meghívja a bensőséges ünnepségre, amelyen a hatóságok és testületek is képviseltetik magukat. A magunk részéről biztosak vagyunk benne, hogy városunk közönsége ezuttal is tömeges megjelenésével adja tanujelét a nemes intézmény iránti érdeklődésének.

A polgármester üdvözlése

A városházi tisztviselők tegnap déli 12 órakor teljes létszámban megjelentek *Piroska* János dr. polgármester hivatali helyiségében, ahol a tisztviselők nevében *Rásonyi Papp* Pál dr. városi főügyész rövid, szívből jövő beszédben tolmácsolta a tisztviselők jókívánságait abból az alkalomból, hogy a polgármestert első ízben üdvözölhetik munkatársai a karácsonyi ünnepek alkalmával a város élén.

Piroska János dr. polgármester közvetlen szavakkal köszönte meg az üdvözlést és válaszában hangsúlyozta, hogy a tisztviselői karral a szeretet jegyében kíván együtt dolgozni a város érdekében. A kötelességét teljesítő tisztviselő ügyét mindig magáénak tekint, de a kötelességmulasztást nem hajlandó megtűrni. Dicsérettel állapította meg, hogy az utóbbi időben a tisztviselői kar ebből a szempontból teljes elismerést érdemel, amit a vármegye alispánja is a legutóbbi hivatalos vizsgálat alkalmával kifejezett. — Figyelmeztette a tisztviselői kart, hogy a mostani és az eljövendő megpróbáltatásokkal férfiasan nézzen szembe, mert a mai időkből minden társadalmi osztály súlyos áldozatokat hoz, amelyek alól senkinek vonhatja ki magát. A tisztviselők karácsonyi jókívánságait megköszönve azokat a szívből viszonzta.

A tisztviselők beszédje végén lelkesen megéljenezték a polgármestert.

Minden csongrádi család asztalán ott van csütörtökön és vasárnap a Csongrádi Ujság!

Építkezési anyagok legjobb beszerzési forrása

Az építkezni szándékozó közönséget értesítjük, hogy gyártelepünkön **falitégla, járda-tégla**, ^{20/20-as, 30/30-as} és 6 sarku **padozat-tégla, kémény- és oszlop-tégla**, sima- és idom **nyersfalazat-tégla, kut-tégla, kemence-tégla, továbbá hornyolt és hófiarku tetőcserép** bármely mennyiségben a **legolcsóbb** gyári áron kapható. Mielőtt szükségletét beszerezné, győződjön meg személyesen gyártmányaink igen jó minőségéről, azok méreteiről és árainkról.

Telefon: 43.

Mátray Építőanyaggyár Csongrád

KELTETŐGÉPRE van szüksége?

Már most rendelje meg, jóságáért felelősséget vállalok és vevőimet a keltetésre készséggel betanítom

Palásti József Gőzhajó-u. 12.

H I R E K

A Csongrádi Ujság előfizetőinek, olvasóinak, munkatársainak és barátainak kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván a szerkesztőség és a kiadóhivatal.

— **Istentiszteletek az ünnepek alatt.** Ma, vasárnap az istentiszteletek sorrendje a szokásos vasárnapi sorrendtől nem tér el. A főtemplomban éjfélkor éjfélti mise, 6 órakor pásztorok miséje, 8 és 9 órakor szentmise, 10 órakor ünnepélyes nagymise. A piroskavárosi templomban éjfélti mise van, majd karácsony első napján 8 órakor ünnepélyes mise. Karácsony másnapján rendes vasárnapi időbeosztás. A belvárosi templomban 25-én éjfélti mise, 8 órakor csendes mise. 26-án fél 9 órakor nagymise lesz a Belvárosban.

— **Az alispán a vármegyei tisztviselők országos egyesületének alelnöke.** A vármegyei tisztviselők országos egyesülete szerdán tartotta tisztújító közgyűlését. Elnökké választották Erdélyi Lóránt pestmegyei alispánt, míg a három alelnöki tisztséget egyikét dr. Csergő Károly alispánnal töltötték be.

— **Jönnék a »Gyurkovics leányok«!** A Kath. Leányklub rendezésében Herczeg Ferenc mindig új és soha el nem avuló vigjátéka kerül színpad elején a Magyar Király disztermében. Az előadás sikerét a már most megnyilvánuló hatalmas érdeklődés látszik biztosítani.

— **Református istentisztelet.** F. hó 25-én, azaz karácsony első napján d. e. 10 órakor a polgári leányiskola rajztermében református istentisztelet tartatik urvacsora osztással.

— **Mesekönyvek, ifjusági könyv-ujdonságok** megérkeztek a Szilber-könyvkereskedésbe és karácsonyra jelentősen le szállított áron kerülnek árusításra.

— **Csongrádi bor Svájcban.** A héten nagyobbarányu borvásárlás élénkítette meg városunk borpiacát, ugyanis export-célokra vásároltak a jó hírű csongrádi borokat. Ezuttal 5 vagon bort exportáltak közvetlenül Csongrádról Svájcba. Remélhetőleg ez a szállítmány azonfelül, hogy öregbíti a csongrádi bor jó hírét, az exportőrök figyelmét városunkra irányítja, aminek kedvező hatása az egész csongrádi bortermelésen érezhetővé válhat.

— **Az államsorsjegyek huzása** már december 29-én lesz. A sorsjegyek kaphatók a Szilber-könyvkereskedésben. — Egész sorsjegy ára 3 P, félsorsjegy 1.50 P.

— **Karácsonyi szeretet-ünnepségek.** Pénteken délután a Kath. Leányklub bensőséges karácsonyfa-ünnepség keretében 28 arra rászoruló gyermeket ajándékozott meg, akik közül 9 hadirokkant gyermeke volt. Az ajándékok kiosztása előtt Thököly István hittanár mondott beszédet. — A Nemzeti Egység V. körzetében Sándor B. Mihály elnök kezdeményezésére a piroskavárosi szegénygyermek felruházására karácsonyi adományokat juttatott igen sok nélkülözőnek. Az ünnepélyes kiosztás megható ünnepség keretében folyt le tegnap délután a piroskavárosi iskolában és azon a Nemzeti Egység vezető férfiai közül is többen megjelentek. — Az ifjusági Vöröskereszt tegnap délután nagyszámú szegénysorsu gyermeket vendégelt meg a központi iskolában.

URÁNIA HANGOS MOZI

Vasárnap, dec. 24-én d. u. 1/2 3, 1/2 5 és
hétfőn 25-én d. u. 1/2 5, 1/2 7 és este 1/2 9
órákor

MAGYAR HANGOS HIRADÓ.

Olasz-magyar futballmérkőzés 1933.

Z U N G U

A titokzatos dzsungel. Dráma 2 részben, 14 felv.

Kedden, dec. 26-án 1/2 5, 1/2 7, 1/2 9 órákor,
szerdán, 27-én 1/2 7 és 1/2 9 órákor

PARAMOUNT HIRADÓ

Bimbó a bolondországban.

Harold Lloyd legjobb filmje:

A MOZIÓRÚLT.

— Hol legnagyobb a veszély, ott legközelebb a segély mondja a példabeszéd. Vegyen Államsorsjegyet és szerencsés esetben gondjaitól szabadul. Ha nem nyer, jótékony-ságot gyakorol, mert az Államsorsjegy bevételét jótékonycélra fordítják.

Saját érdekében hirdessen! a »Csongrádi Ujság«-ban.

Óslakosok-e az oláhok Erdélyben?

(Folytatás.)

3. Második oláh telepítés

Kun László királyunk uralkodásának idejéből nagyfontosságú eseményt jegyeztek föl az orosz krónikák: „Hire járt, hogy a tatárok be szándékoznak újni Magyarországra. Kun László király e hirre segítségért folyamodott a pápához és a görög császárhoz Kontantinápolyba. A segítség nem maradt el. Különösen nagyszámu gör. keleti vallású oláh jött, ezeket a magyarok és kunok közrekapván, kemény csatát vívtak a Tisza forrásvidékén, ahol a tatárokat legyőzték. Kun László király a győzelem után letelepítette őket azon a helyen, mely a Tisza forrásvidékétől a Maros forrásáig az Iza és Visó környékén terül el. Kun László gondoskodott arról, hogy magyar nőket vehessenek feleségül. Ezeket a maguk ó hitére térítették és velük békességben éltek.

Nagy Lajos uralkodásának kezdetén a tatárok elhagyták Moldvát és Besszarábiát. E területet akkor a kunok és egyéb turáni eredetű népek gyéren lakták. A Tisza és Maros forrás közt lakó oláh népek vajdájában, Bogdánban az a gondolat támadt, hogy népével megszállja Moldvát. Ezt Nagy Lajos királyunk engedelmé nélkül tették. Mikor Bogdánt és népét cselekedetükért Nagy Lajos királyunk meg akarta büntetni, Bogdán térdenállva kért kegyelmet és esküdözött, hogy hűséges alattvalója lesz a magyar királynak.

Egy népet áttelepíteni nem könnyű. Zrinyi Miklós a költő, a Török áfium ellen való orvosság c. könyvében fel vet egy gondolatot. Ha reformterveit az akkori magyar nemesség el nem fogadná, nincs más hátra, mint kérjenek területet a spanyol király öfelségétől és költözzenek oda nemességéstől és jobbágyságtól.

A tervből persze nem lett semmi. Sem Zrinyi reform terveit, sem az átköltözködést nem fogadták el. A magyar nemzet első megszületése valahol az Ural hegység déli lejtője környékén, a Magudzsar hegység és Magyar tó környékén, tehát a Káma, Bjeoló és az Ob folyók között történt, ahol most a baskirok (besugorok) élnek. Innen történt e leköltözködés Lebédiába, az Azovi tenger partvidékére a Volga és Don közére, onnan

Etelközbe a Dnyeper, Dnyeszter, Szereth, Pruth vidékére. Hogy minden vidéken ott maradt a lakosság 60%-a, feltételezhetjük. Hogy a Kárpátok övezte területre is csak az etelközi magyarság 40—50%-a, költözött, több mint bizonyos. E beköltözők voltak Árpád magyarjai, mint a szóhadomány fenntartotta. De a szóhadományból: „Árpád magyarjai“ következtethetünk arra, hogy más magyarok is voltak.

Gr. Károlyi Sándor a mult század 70-es éveiben beutazta Oláhországot, ott több mint 200 ezer úgynevezett „csángó“ magyart talált. A világháboru alatt, még Besszarábiában is találtak ősmagyart, kiknek beszéde abban különbözött a mienktől, hogy a „csé“-t „cé“-nek hangoztatták: Macka, fecke, kecke stb.-it használták macska, fecske, kecske helyett.

Bogdán vajda sem tudta népét 100%-ban, legföljebb 40%-ban Moldvába költöztetni. Így maradt Máramaros, Szathmár keleti része és Besztercenaszód népe oláh jellegű.

Nem Poor Antal, de a Magyar Kultura nyomán tudjuk, hogy az Anjouk idejében 4 róm. kath. püspökség volt a keleti és délkeleti Kárpátokon túl. A szörényi, a milkói, a jassi és végül a kun püspökség a Dnyeper és Dnyeszter folyók között. E négy róm. kath. püspökség területén róm. kath. és magyar egyet jelentett.

Az Anjouk letünése után, jött a magyar nembánomság. Árpád magyarjai csak magukkal törődtek. A négy magyar püspökség betöltéséről és javadalmazásáról senki sem gondoskodott. Sorsukra hagyták. Még Hunyadi Mátyás sem gondolt rájuk. A mohácsi vészig, csak az erdélyi püspökök gondoltak Kelet magyarjaira. 1572-ben az erdélyi rendek Tordán törvénybe iktatták a vallásszabadságot 1609-ben ezt megújították, de azzal a záradékkal, hogy a pápistáknak pispekjük nem lehet. Az erdélyi róm. katolikus püspökség 1609-től, 1719-ig, III. Károly királyunk uralkodásáig szünetelt. Tehát 108 esztendeig. Az erdélyi protestáns fejedelmek nem küldtek katolikus papot Moldvába, Besszarábiába, Havasalföldre. De elfelejtették a területnek magyar irányú protestantizálását. A magukra maradt magyarok gyermekeiket gör. keleti papokkal keresztelték, oláh templomban gyóntak, imádkoztak, elöláhosodtak. A görögkeletiéknek elég volt a pappá avatás-hoz, hogy valaki írni-olvasni tudjon és néhány hetes papi kurzust végezzen. (Keve)

(Folyt. köv.)

A m. kir. földmívelésügyi miniszter.

95.743/1933. VII. 3.

Tárgy: növényegészségügyi
zárlat elrendelése.

Másolat.

Csongrád vármegye alispánjának
Szentés.

A kaliforniai (San José) pajzstetű elleni védekezés tárgyában kiadott 48.000/1932. sz. rendelet II. fejezet 2 bekezdése értelmében a vármegye területén megalakult faiskolai felülvizsgáló helyi bizottságok a m. kir. Növényvédelmi Kutató Intézet kiküldöttének közbenjöttével f. évi október, november hónapban megtartott szemlék alkalmával megállapították, hogy a vármegye területén Algyő községben Kancsur Ádám, Pusztamérges községben Községi faiskola, Öttömös községben Községi faiskola, faiskolák kaliforniai pajzstetűvel fertőzöttek, s ezért az 1894. XII. t.-c.

nem ázik át,
tartóssága csodával határos

Az én talpam Okmatalp
Kevés pénzért soká tart

56. §-ában kapott felhatalmazás alapján, a 48.000/1932. sz. rendelet II. fejezet 5. bekezdése értelmében nevezett faiskolák egész területét növényegészségügyi zár alá helyeztem.

A növényegészségügyi zárlat alá helyezett területek faiskolai természetvényeire és azok forgalombahozatalára vonatkozólag a 48.000/1932. sz. rendelet III. fejezetében a 2. pont a-g alatti különleges rendelkezések, továbbá a zárolt területekre vonatkozó határozmányai, valamint a 85.000/1932, 14.000/1933. és a 76.800/1933. sz. rendeletének idevonatkozó határozmányai az irányadóak.

Utasítom alispán urat, hogy erről a faiskola tulajdonosait azonnal értesítse azzal, hogy amennyiben természetvényeiket kereskedelmi forgalomba kívánják hozni, úgy gondoskodjanak arról, hogy az eladásra kerülő csemeték a m. kir. Növényvédelmi Kutató Intézet által kiadott utasítás által siáנגázszal fertőtleníttessenek. Ez a fertőtlenítés vagy a faiskola tulajdonosa, által létesített, vagy pedig a környéken meglévő más ciánózó helyiségben, de csakis a helyi bizottság egyik tagjának jelenléte és ellenőrzése mellett végezhető. Amennyiben a fertőzött csemetéket a faiskola tulajdonosok a környéken levő más ciánózó helyiségbe szállítják fertőtlenítés céljából, úgy erre a szállításra csak is a 85.000/1932. sz. rendelet V. pontjában külön e célra rendszeresített szállítási igazolványok használhatóak. Ezek a szállítási igazolványok azonban a csemeték forgalombahozatalára nem jogosítanak. A csemeték kereskedelmi forgalombahozatala csakis a ciános fertőtlenítést igazoló piros igazolvány mellett történhetik.

Felhívom alispán urat, hogy a pajzstetűvel fertőzött faiskolák zár alá vételéről a faiskolák tulajdonosait a helyi hatóság útján azonnal értesítse és ugyanakkor fenti rendelkezésemet a vármegye egész területén tegyék közhírré. Végül utasítsa a helyi hatóságot annak szigorú ellenőrzésére és bejelentésére, hogy a zár alá vett faiskolák tulajdonosai a kaliforniai pajzstetű lektüzdésére, illetve megszüntetésére kiadott utasításnak (védekezésnek) mindenben eleget tettek-e.

Budapest, 1933. évi december hó 9-én.

A miniszter rendeletéből:
dr. Ujhelyi s. k.
min. tan.

A másolat hitelül:
olvashatatlan aláírás.

Kályhatüzelésre kiválóan alkalmas

cca 4700 calorías
a nógrádi medence egyik

legjobb szenét

kartelen
kivüli **Vilmosbányából** azonnal szállítja darabos
és kocka osztályozásban
NÓGRÁDMEGYEI KÖSZÉNBÁNYA R.-T. Budapest, IV., Múzeum-körút 31.

Princesz fűzők, félfűzők, harisnyatartók és gyógyfűzők, valamint melltartók Csongrádon csak

Fleischmann Kálmánné fűző szalonjában, Uri-utca 13

készülnek.

Javításokat és átalakításokat is vállal.

Női finom fehérneműek szintén mérték után

Nagy választék anyagokban!!!

Jutányos árak! Jutányos árak!

Dec. 24. vasárnap.

9.30 Hírek. — 10 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. — 11.15 Unitárius istentisztelet. — 12.30 A m. kir. Operaházból alakult zenekar. — 2 Odeon—Parlophon grammfonolemezek. — 3 A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. — 3.50 Manchen Mariska gyermekdalokat énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 4.30 Halász Gyula előadása. — 5 Sporteredmények. — 5.10 Budapesti Hangverseny Zenekar. — 6.30 Tóth Tihamér dr. előadása. — 7 Harangszó az Egyetemi templomból. Utána: szünet 8.55 percig. — 8.55 Harangszó Betlehemből, dr. Koudella Géza kísérel beszédével. A Szent Estére való tekintettel az adás éjfélig szünetel! — 12 Éjféli mise a városmajori plébánia templomból.

Dec. 25. hétfő.

8.45 Hírek. — 9 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — 10 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi templomból. — 12.45 Budapesti Hangverseny Zenekar. Szünetben: Rádiókrónika. Elmondja vitéz Somogyvári Gyula. — 2 His Master's Voice grammfonolemezek. — 3 Lakner bácsi gyermekszínházának előadása. — 4 Budapesti Koncert szalonzenekar. — 5 Liber Endre előadása. — 5.30 Sporteredmények. — 5.40 A Szent István Bazilika és a Belvárosi Főplébánia Templom énekkarának karácsonyi estje a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. — 6.40 Megyeri Ella előadása. — 7.10 Dr. Hollán Péter előadása. — 7.25 Bura Károly és cigányzenekara. — 8 Móra Ferenc vidám elbeszélése. — 8.30 Operatételadás a Studióból. Az I. felv. után: Sport- és ügető-

versenyeredmények. — 10.45 Hírek. Majd: Guttenberg György jazz-zenekara és Veres Lajos cigányzenekara az Ostende-kávéházból Kalmár Pál énekszámaival. — 11.10 A magyar rádió által a Columbia Amerikai Rádiótársaság 82 adóállomása részére az est folyamán adott külön karácsonyi magyar üdvözlő műsor viaszlemezőnek lejátszása.

Dec. 26. kedd.

9.45 Hírek. — 10 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó Főtemplomból. — 11.15 Görögkatholikus istentisztelet. 12.30 Gítár hangverseny. — 1.45 I. honvéd gyalogezred zenekara. — 2.15 Papp Jenő előadása. — 3 Törökkné, Kovács Hermin előadása. — 3.30 Népszerű lemezek. — 4.30 Radó Antal előadása. — 5 Cselényi József magyar nótákat énekel. — 6 Néprajzi közvetítés Szanyból. — 6.50 Sporteredmények. 7 A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. — 8.35 Márkus László előadása. — 9.05 Hetényi—Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója a Simplon-kávéházból. — 10.15 Hírek — 10.25 Rigó Jancsi és cigányzenekara a Nemzeti Szálló étteremből. — 11 Horváth Loránd dr. angolnyelvi előadása.

Dec. 27. szerda.

6.45 Torna. Utána: Odeon—Parlophon grammfonolemezek. — 10 Felolvasás. Közben: Polydor—Brunswick grammfonolemezek. 12.05 Bartha István szalonzenekara. — 1.30 A m. kir. államrendőrség zenekara. — 3.30 A rádió diákkézfőnöke. — 4 Asszonyok tanácsadója. — 5 Julier Ferenc előadása. Utána: Polydor—Brunswick grammfonolemezek. — 6 Olasz nyelvoktatás. — 6.30 Lugossy István tárogatózik, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7 Munkásféltóra. — 7.30 Waldbauer—Kerpely vonosnégyes. — 8.40 Két vidám egyfelvonásos. — 9.40 Hírek. — 10 Kurina Simi és cigányzenekara. — 11 A m. kir. Operaházból alakult zenekar.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szög 20 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber-könyvkereskedés.

A Greskovics Pál-féle háznak a Szent György-utcában fekvő belsőfele és a tanyaföldből mintegy 60 magyarhold eladó; felvilágosítást ad Forgó József könyvelő, az Egyesült Csongrádi Takarékpénztárnál. xv3

Csemegi Károly-utca 23 számú ház minden elfogadható árban eladó, ugyanott egy lakás van kiadó. Érdeklődni lehet Vincze János cipésznél. 3-1

27 hold tanya birtok eladó, 3000 P-vel átvehető. Bővebbet Pintérmél. x35

Justh Gyula-utca 54. számú ház külső fele olcsón eladó. Értekezés ugyanott. x16

Garantált fajtiszta szőlővesszők: Szőlőskertek királynéja, Mathiasz Jánosné emléke, Erzsébet királyné, Thallóczy Lajos, Bernáth János, fehér és piros csaba gyöngye jutányos áron kapható. Cim a kiadóban. x14

Sinkó Annának egy öreg hold Mámai-rétje hasznosbérbe kiadó. Értekezni lehet Csurgóparti tanyáján. 3-3

Olcsó parkettás 3 szobás lakás és üzlet-helyiségek azonnal kiadók. Kossuth Ferenc-utca 26 sz.

1 hold Kisrét Lantos Imre mellett eladó. Értekezni lehet Uj-utca 7 sz.

Kisfiastehén eladó Vasut-utca 16 szám alatt. 3-3

22 hold prima rét, jó tanyaépületekkel eladó. Pintér. x35

Trágya eladó. Jégverem kiadó. Gőzhajó-utca 6. szám. 2-2

Szent György-utca 9. számú ház eladó, esetleg földért elcserélendő. Értekezés ugyanott. x75

Konyhaszekrény eladó Apponyi-utca 19 szám alatt.

2 és egynegyed hold Nagyrét és Deák Ferenc-utca 17 számú félház eladó. Értekezés ugyanott. 3-1

Fél hold szőlő tanyaépülettel jutányos áron eladó. Értekezés Munkácsi Mihály utca 4. szám. x92

70 hold rét, tanyaépületekkel eladó. Pintér Árpád-utca 11. x35

20 hold föld, homokos szántó, tanyaépületekkel eladó. Cim a kiadóban. x38

Aváros közelében 3—6—7—10—15—18 holdas tanya birtokok eladók. Pintér. x35

Lőszerszám javítást mindenkor legolcsóbban vállal Siniger Antal szijgyártó mester Zsinór-utca 5. 2-2

Üzlethelyiségek és lakás Szentháromság-tér 12 szám alatt kiadó. Érdeklődni Dr. Buk József ügyvéd irodájában lehet.

Keckeméti-uton egy hold gyümölcsös szőlő eladó. Értekezni lehet Verbőczy-utca 1. szám alatt. 3v1

2 kocsis répa eladó, vagy szalmáért is elcserélhető, Bercsényi-utca 7. sz. 2-2

Földeket, házakat, bérleteket a legelőnyösebb feltételek mellett, részletfizetésre is, mindenkor irodám útján vehetők. Pintér János ingatlan adás-vételi iroda Csongrád, Árpád-utca 11. szám. x35

Egy alig használt morzsolót keresek megvételre. Hunyadi-tér 10. sz. 3-5

Egy öreghold föld eladó a Paptanya-dűlőben; értekezés Arany János-utca 25. sz.

3 drb. hizott sertés és választási malacok vannak eladók Kossuth-u. 3. sz.

Sinkó-féle urbáni 1 hold szőlő és másfél-hold szőlő épületekkel eladó. Értekezés a helyszínen Urbán-ut 1313. x129

60 holdas birtok jó tanyaépületekkel kedvező fizetési feltételek mellett eladó, 10.000 pengővel átvehető. Érdeklődni lehet Árpád-utca 11. x83

70-80 kilós hizott sertést keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Felelős szerkesztő: Bartoss Károly. Felelős kiadó: Szilber J. Antal.

Nyomatott a laptulajdonos Szilber J. Antal könyvnyomdájában.

Mint egy évtized óta minden évben, úgy az idén is **ingyen kapja** meg újévkor a Csongrádi Ujság minden előfizetője a

»Csongrádi Ujság« kalendáriumát

A most belépő új előfizető, aki **1.50 P-ért negyedévre** előfizet a Csongrádi Ujságra, **ujévig ingyen kapja a lapot**

és az 1934. évi nagy képes naptárunkat.

Előfizetőknek havonta ingyen apróhirdetés! Havi előfizetési díj 50 fillér!